

**ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ**

**ΔΙΔΑΧΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΔΟΤΟΥ ΙΣΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΓΓΑΜΟΥ ΒΙΟΥ ΣΕ ΧΑΛΕΠΟΥΣ
ΚΑΙΡΟΥΣ ΕΝΔΟΣΥΖΥΓΙΚΗΣ ΒΙΑΣ**

Σε μία εποχή κατά την οποία οι ανθρώπινες σχέσεις ευτελίζονται και οι αξίες σχετικοποιούνται στο όνομα του ελευθεριάζοντος δήθεν προοδευτισμού, οι διδαχές και παραινήσεις του θεολήπτου και θεοπνεύστου Πατρός της Εκκλησίας και Οικουμενικού Διδασκάλου Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου φαίνουν ως άδυτο φως μέσα στο πνευματικό σκότος της συγχρόνου ζωής. Σε καιρούς αφιλίας, αφιλανθρώπου, απροσώπου και εγωϊστικής συνυπάρξεως των ανθρώπων, οι οποίοι ως νάρκισσοι περιχαρακώνονται εντός των τειχών του εωσφορικού «ιδίου θελήματος» και του πάσχοντος υπερτροφικού «εγώ» τους χωρίς να κοινωνούν ως «πρόσωπα προς πρόσωπα», έρχεται ο πατερικός λόγος ως άλας επί της πληγής, να ερεθίσει, να πονέσει και να αφυπνίσει τους καθεύδοντες ανθρώπους διδάκοντας το αληθινό νόημα της ζωής ως κοινωνίας προσώπων.

Συχνάκις ακούγεται μεγαλοφώνως και με άκριτη καύχηση ο υπερπλεονάζων λόγος για την ισότητα των δύο φύλων, ήτοι του ανδρός ως «ισχυρού φύλου» και της γυναίκας ως «ασθενούς φύλου», όπως οι άνθρωποι αρέσκονται να χαρακτηρίζουν τον άνδρα και την γυναίκα, αλλά την ίδια στιγμή οι καταπιέσεις, η σωματική ή και πάσης άλλης μορφής βία και η πολυποίκιλη κακοποίηση και απάνθρωπη εκμετάλλευση των γυναικών όπου γης αποκαλύπτουν το όντως τραγικό πρόσωπο της συγχρόνου ανθρωπότητας. Μυριόστομες είναι οι διακηρύξεις περί των ατομικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τα θύματα μιάς ανδροκρατούμενης κοινωνίας, που είναι οι γυναίκες, αλλά παρά ταύτα υπάρχουν ακόμη πονεμένες και βασανισμένες γυναίκες, οι οποίες φέρουν στους ώμους τους το «άχθος» ότι γεννήθηκαν γυναίκες επειδή αυτό επιτάσσουν τα διάφορα κοινωνικά, θρησκευτικά και πολιτικά προστάγματα.

Ίσως φαντάζει παράδοξο για τους πολλούς ακόμη και στη σημερινή εποχή, η οποία θέλει να αυτοχαρακτηρίζεται ως «προοδευτική», αλλά ένας Επίσκοπος της Εκκλησίας πριν από δεκάξι αιώνες, ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, υπήρξε ο πρώτος ανατροπέας των ρατσιστικών διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, όταν μέσω της κοινωνικής διδασκαλίας του άσκησε σκληρή κριτική στους θεσπισθέντας από τους άνδρες νόμους, οι οποίοι αναιρούσαν την θεόσδοτη ισότητα των δύο φύλων.

Η διδασκαλία του Αγίου Ιεράρχου Πατρός Γρηγορίου είναι ένα ηχηρό ράπισμα σε κάθε ρατσιστική διάκριση και άδικη κρίση σε βάρος των γυναικών κάθε εποχής. Εάν μάλιστα κάποιος αναλογισθεί ότι οι διδαχές του διετυπώθησαν πριν από δεκάξι αιώνες, ήτοι σε μία εποχή και κοινωνία άκρως ανδροκρατούμενη, τότε καθίσταται ευκόλως αντιληπτό ότι πρόκειται για λίαν ανατρεπτική και πρωτοποριακή διδασκαλία, η οποία είναι άκρως επίκαιρη.

Αναφερόμενος ο θεοφόρος Οικουμενικός Διδάσκαλος Άγιος Γρηγόριος στην θεόσδοτη ισότητα των δύο φύλων αλλά και στις υπό των ανδρών ρατσιστικές διακρίσεις και άδικες κρίσεις σε βάρος των γυναικών, γράφει τα εξής: «Για ποιο λόγο δηλαδή τιμωρούν την γυναίκα, ενώ συγχωρούν τον άνδρα. Ενώ όταν η γυναίκα προσβάλλει το κρεβάτι του ανδρός της διαπράττει μοιχεία και από το νόμο τιμωρείται γι' αυτό βαριά, γιατί δεν τιμωρείται και ο άνδρας όταν πηγαίνει με άλλες γυναίκες; Αυτήν την νομοθεσία δεν την αποδέχομαι και καταδικάζω αυτή την κατάσταση. «Άνδρες ήσαν οι νομοθετούντες και κατά των γυναικών η νομοθεσία», επειδή και τα παιδιά τα έβαλαν κάτω από την εξουσία του πατέρα και δεν μερίμνησαν καθόλου για το ασθενέστερο φύλο...

Ένας είναι ο δημιουργός του ανδρός και της γυναικός και από μία σάρκα είναι και οι δύο. Προέρχονται από μία εικόνα, και υπάρχει δι' αυτούς ένας νόμος, ένας θάνατος και μία ανάστασις. Επίσης έχουμε γίνει από άνδρα και από γυναίκα. Κοινό είναι το χρέος το οποίο οφείλουν τα τέκνα προς τους γονείς.

Πώς λοιπόν απαιτείς μεν να είναι σώφρων η γυνή, συ δε δεν ανταποδίδεις εκείνο το οποίο ζητείς; Πώς ζητείς εκείνο το οποίο δεν προσφέρεις; Πώς βγάζεις διαφορετικούς νόμους για σώμα όμοιο και ισάξιο; Εάν δε εξετάζεις και τα χειρότερα, άκουσε: Διέπραξε αμαρτία η γυναίκα; Το ίδιο έκαμε και ο Αδάμ. Τους εξηπάτησε και τους δύο ο όφις. Δεν επαρουσιάσθη το ένα πιο ασθενές και το άλλο πιο ισχυρό.

Θέλεις να εξετάσουμε μήπως και τα καλύτερα; Ο Χριστός με το πάθος Του τους σώζει και τους δύο. Έγινε άνθρωπος για τον άνδρα; Το ίδιο έκανε και για την γυναίκα. Απέθανε προς χάριν του ανδρός; Σώζεται όμως και η γυναίκα με τον θάνατό του... Λέγεται ότι προέρχεται από το σπέρμα Δαβίδ. Νομίζεις ενδεχομένως ότι με αυτό τιμάται ο άνδρας; Γεννάται όμως από την Παρθένο και αυτό είναι υπέρ των γυναικών. Θα γίνουν μεν λοιπόν, λέγει, οι δύο, μία σάρκα» (Γένεση β', 24). Και αυτή η μία σάρκα ας έχει την ίδια τιμή».

Συναφές προς το ζήτημα της θεοσδότου ισότητας των δύο φύλων είναι οι σχέσεις του ανδρός και της γυναικός ως ανδρογύνου όταν τα ιερά δεσμά του γάμου γεννούν την «κατ' οίκον Εκκλησία». Επειδή όμως ο γάμος είναι ευλογημένη έγγαμη κοινωνία προσώπων και όχι ένα τυπικό νομικό συμβόλαιο, μία ανούσια δικαιοπραξία, ο θεόκλητος Άγιος Γρηγόριος καταθέτει τις περί εγγάμου βίου παραιναιτικές διδαχές και νουθεσίες του σε μία όντως θεόπνευστη πατρική επιστολή, υπό τον τίτλο «Παραιναιτικόν προς Ολυμπιάδα», την οποία απέστειλε στην άρτι νυμφευθείσα πνευματική θυγατέρα του Ολυμπιάδα προκειμένου να την νουθετήσει και παιδαγωγήσει ως φιλόστοργος πνευματικός πατέρας επί των ζητημάτων που άπτονται του εγγάμου βίου.

Επειδή ο θεοκίνητος Ιεράρχης Γρηγόριος γνωρίζει τα δυσχερή του εγγάμου βίου, ο οποίος είναι όντως «δυσχερέστατο άθλημα», θίγει άπαντα τα επιμέρους ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την συμπεριφορά του ανδρογύνου κατά την έγγαμη κοινωνία του και κυρίως επισημαίνει τον καθοριστικό ρόλο της γυναικός προκειμένου να αντιμετωπίζονται τα κατά καιρούς ανακύπτοντα προβλήματα και να παραμένει αδιατάρακτη και ειρηνική η έγγαμη συνύπαρξη των δύο φύλων.

Το θεσπέσιο αυτό επιστολιμαίο κείμενο του θεόφρονος Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου είναι λίαν επίκαιρο στην εποχή μας, εάν αναλογισθούμε πόσο εύκολα διαλύονται τα ιερά δεσμά της εγγάμου κοινωνίας λόγω του εωσφορικού εγωισμού του ανδρογύνου, της ελλείψεως αληθούς και κενωτικής θυσιαστικής αγάπης και αλληλοπεριχωρήσεως, της ανύπαρκτης πλέον υπομονής και συγχωρετικότητας και φυσικά λόγω της δήθεν προοδευτικής ανατροπής των ρόλων και της φύσεως του ανδρός και της γυναίκος μέσα στην έγγαμη κοινωνία.

Η αριστοτεχνική μετάφραση του κειμένου από την Φιλολόγο Αθηνά Καραμπέτσου, η οποία δημοσιεύεται στο πόνημα του Αρχιμ. π. Βασιλείου Μπακογιάννη, υπό τον τίτλο: «Γάμος-Πνευματικό Γυμναστήριο», αποκαλύπτει τον πλούτο των πατερικών νοημάτων και συγκινεί με τον βαθυνούστατο συλλογισμό του θεοπνεύστου Πατρός Αγίου Γρηγορίου.

Αναφέρει λοιπόν αρχικά ο ψυχοανατόμος Άγιος Γρηγόριος ότι η απλότητα στην εμφάνιση της εναρέτου συζύγου γυναίκος είναι πνευματική αρετή, γράφοντας τα εξής: *«Κόρη μου, στους γάμους σου εγώ ο πνευματικός σου Πατέρας, ο Γρηγόριος, σου κάνω δώρο τούτο το ποίημα. Και είναι ό,τι καλύτερο η συμβουλή του Πατέρα. Να είσαι απλή. Το χρυσάφι, δεμένο με πολύτιμες πέτρες, δεν στολίζει γυναίκες σαν και σένα. Πολύ περισσότερο το βάψιμο. Δεν ταιριάζει στο πρόσωπό σου, την εικόνα του Θεού, να την παραποιείς και να την αλλάξεις, μόνο και μόνο για να αρέσεις. Ξέρε το ότι αυτό είναι φιλαρέσκεια και να μένεις απλή στην εμφάνιση. Τα βαρύτεμα και πολυτελή φορέματα, ας τα φορούν εκείνες που δεν επιθυμούν ανώτερη ζωή, που δεν ξέρουν τι θα πει πνευματική ακτινοβολία. Εσύ, όμως έβαλες μεγάλους και υψηλούς στόχους στη ζωή σου. Κι αυτοί οι στόχοι σου ζητούν όλη τη φροντίδα κι όλη την προσοχή».*

Για τον Άγιο Γρηγόριο η σύζυγος οφείλει να έχει συνείδηση του ιδιαίτερου εγγάμου ρόλου της και ουδέποτε να εκμεταλλεύεται την αγάπη του συζύγου της και προς τούτο διδάσκει: *«Με το γάμο, η στοργή και η αγάπη σου να είναι φλογερή και αμείωτη για κείνον που σου 'δωσε ο Θεός. Για κείνον, που έγινε το μάτι της ζωής σου και σου ευφραίνει την καρδιά. Κι αν καταλάβεις πως ο άνδρας σου σε αγαπάει περισσότερο απ' όσον τον αγαπάς εσύ, μη κοιτάξεις να του πάρεις τον αέρα, κράτα πάντα τη θέση που σου ορίζει το Ευαγγέλιο».*

Ο ίδιος χαρακτηρίζει τη ισότητα των δυο φύλων ως ανόητη όταν με εκκοσμικευμένο πνεύμα και στο όνομα μιάς «κοσμικής ισότητας» αναιρείται ο ιερός και ιδιαίτερος ρόλος του ανδρός και της γυναίκος στον έγγαμο βίο. Γι' αυτό νουθετεί την πνευματική θυγατέρα του Ολυμπιάδα γράφοντας: *«Εσύ να ξέρεις ότι είσαι γυναίκα, έχεις μεγάλο προορισμό, αλλά διαφορετικό από τον άνδρα, που πρέπει να είναι η κεφαλή. Άσε την ανόητη ισότητα των δύο φύλων και προσπάθησε να καταλάβεις τα καθήκοντα του γάμου. Στην εφαρμογή του θα δεις πόση αντοχή χρειάζεται για ν' ανταποκριθείς, όπως πρέπει, σ' αυτά τα καθήκοντα, αλλά και πόση δύναμη κρύβεται στο ασθενές φύλο».*

Χαρακτηρίζει την σύζυγο ως «θηριοδαμαστή» όταν θυμώνει και οργίζεται ο άνδρας, προτρέποντας την γυναίκα να επιδείξει την κατά περίπτωση κατάλληλη συμπεριφορά: *«Θα ξέρεις, πόσο εύκολα θυμώνουν οι άνδρες. Είναι ασυγκράτητοι και*

μοιάζουν με λιοντάρια. Σ' αυτό το σημείο η γυναίκα πρέπει να είναι δυνατότερη και ανώτερη. Πρέπει να παίζει τον ρόλο του θηριοδαμαστή. Τί κάνει ο θηριοδαμαστής όταν βρυχάται το θηρίο; Γίνεται περισσότερο ήρεμος και με την καλωσύνη καταπραΰνει την οργή. Του μιλάει γλυκά και μαλακά, το χαϊδεύει, το περιποιείται και πάλι το χαϊδεύει κι έτσι το καταπραΰνει...».

Η ομόψυχη συμπεριφορά της συζύγου και ειδικά ο τρόπος με τον οποίο ομιλεί και παραστέκεται στον άνδρα της φανερώνουν και την πνευματική καλλιέργειά της. Γι' αυτό ο Ιερός Πατήρ με απόλυτο λεκτικό τρόπο υπογραμμίζει στη σύζυγο, την οποία χαρακτηρίζει ως «ακύμαντο λιμάνι» του θαλασσοδαρμένου συζύγου: «Ποτέ μη κατηγορήσεις και αποπάρεις τον άνδρα σου για κάτι που έκανε στραβό. Ούτε πάλι για την αδράνειά του, έστω κι αν το αποτέλεσμα δεν είναι αυτό που ήθελες εσύ. Γιατί ο διάβολος είναι αυτός, που μπαίνει εμπόδιο στην ομοψυχία των συζύγων... να έχετε κοινά τα πάντα, και τις χαρές και τις λύπες. Γιατί ο γάμος όλα σας τα έκανε κοινά. Κοινές και οι φροντίδες, γιατί έτσι το σπίτι θα στεριώσει. Να συμβάλλεις εκφράζοντας την γνώμη σου, ο άνδρας όμως ας αποφασίζει. Όταν τον βλέπεις λυπημένο, συμμερίσου τη λύπη του εκείνη την ώρα. Γιατί είναι μεγάλη ανακούφιση στη λύπη, η λύπη των φίλων. Όμως αμέσως να ξαστεριάζει η όψη σου και να 'σαι ήρεμη χωρίς αγωνία. Η γυναίκα είναι το ακύμαντο λιμάνι για το θαλασσοδαρμένο σύζυγο».

Το νοικοκυριό για την σύζυγο είναι το «βασιλείο» της αλλά και η απόδειξη της αξιοσύνης της, ενώ οι εκτός της οικίας συναναστροφές της φανερώνουν και το κατά πόσο διακρίνεται ή όχι για την σωφροσύνη και αξιοπρεπή σεμνότητά της. Γράφει λοιπόν ο θεόπνευστος Ιεράρχης Γρηγόριος τα κάτωθι: «Να ξέρεις ότι η παρουσία σου στο σπίτι σου είναι αναντικατάστατη, γι' αυτό πρέπει να το αγαπήσεις μ' όλες τις φροντίδες του νοικοκυριού. Να το βλέπεις σαν βασιλείο σου, και να μη συχνοβγαίνεις από το κατώφλι σου. Άφησε τις έξω δουλειές για τον άνδρα. Πρόσεχε τις συναναστροφές σου. Πρόσεξε τις συγκεντρώσεις, που πηγαίνεις. Μη πας σε απρεπείς συγκεντρώσεις, γιατί είναι μεγάλος κίνδυνος για την αγνότητά σου. Αυτές οι συναναστροφές, σμίγουν μάτια με μάτια κι όταν φύγει η ντροπή γεννιούνται όλα τα χειρότερα κακά (αιδώς οίχομένη, πάντων γενέτειρα κακίστων)».

Η επιμονή του Ιερού Πατρός στο ζήτημα των κοινωνικών συναναστροφών της συζύγου καθώς και της αυστηράς επιλογής των προσώπων που την περιβάλλουν, φανερώνει την σημασία την οποία προσδίδει στην δημόσια εικόνα και παρουσία μίας υπάνδρου γυναικός σε σχέση πάντοτε με την αποφυγή σκανδαλισμού, σχολίων και αναστατώσεως του εγγάμου βίου. Επ' αυτού γράφει εκτενώς τα εξής: «τις σοβαρές όμως συγκεντρώσεις με συνετούς φίλους να τις επιζητείς, για να εντυπώνεται στο νου σου ένας καλός λόγος, ή κάποιο ελάττωμα να κόψεις ή να καλλιεργήσεις τους δεσμούς σου με εκλεκτές ψυχές. Μη εμφανίζεσαι ανεξέλεγκτα σε οποιονδήποτε, αλλά στους σώφρονες συγγενείς σου, στους ιερείς και σε σοβαρούς νεώτερους ή ηλικιωμένους. Μη συναναστρέφεσαι φαντασμένες γυναίκες, που έχουν στο νου τους τις εξόδους για επίδειξη. Ούτε ακόμη άνδρες ευσεβείς, που ο σύζυγός σου δεν θέλει στο σπίτι, αν και συ τόσο πολύ τους εκτιμάς. Υπάρχει για σένα πιο ακριβό πράγμα από τον καλό σου σύζυγο, που τόσο αγαπάς;

Επαινώ τις γυναίκες που δεν τις ξέρουν οι πολλοί άνδρες. Μη τρέχεις σε τραπέζια κοσμικά και ας είναι για γάμο ή για γενέθλια. Εκεί ανάβουν άνομοι πόθοι, με τους χορούς, τους πήδους και τα γέλια, την ψεύτικη ευχαρίστηση, που παραπλανεύουν ακόμη και τους αγνούς και σώφρονες. Και η αγνότητα είναι τόσο λεπτό πράγμα! Σαν το κερί στις ακτίνες του ηλίου! Απόφευγε ακόμα και στο σπίτι σου τα κοσμικά τραπέζια. Αν μπορούσαμε να περιορίσουμε τις ορέξεις της κοιλίας, θα κυριαρχούσαμε στα πάθη μας».

Για μία παντρεμένη γυναίκα, σύμφωνα με τις πατρικές παραιναιτικές διδαχές του Αγίου Γρηγορίου, όλα έχουν την σημασία τους όσον αφορά κυρίως την δημόσια εικόνα της, από την όψη και την επιτηδευμένη φροντίδα του προσώπου της μέχρι τα βλέμματα των ματιών της, το βάδισμα και τις κινήσεις της, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται και συνομιλεί με τους άλλους. Γράφει δε συγκεκριμένα τα εξής: «κράτα την μορφή σου γαλήνια και μη την αλλοιώνεις ούτε με μορφασμούς, όταν είσαι θυμωμένη. Στολίδια τ' αυτιά νάχουν όχι μαργαριτάρια, αλλά ν' ακούν καλά λόγια και να βάζουν για τα άσχημα λουκέτο στο νου. Έτσι, είτε κλειστά είναι, είτε ανοιχτά, η ακοή θα μείνει αγνή.

Όσο για τα μάτια, είναι κείνα, που δείχνουν όλο το εσωτερικό της ψυχής. Ας σταλάζει αγνό κοκκίνισμα η παρθενική ντροπή κάτω από τα βλέφαρα σου και ας προκαλεί την σεμνότητα και την αγνή ντροπή σε όσους σε βλέπουν και σ' αυτόν ακόμη το σύζυγό σου. Είναι πολλές φορές προτιμότερο, για πολλά πράγματα, να κρατάς κλειστά τα μάτια, χαμηλώνοντας το βλέμμα.

Και τώρα στη γλώσσα. Θάχης πάντα εχθρό τον άνδρα σου, αν έχεις γλώσσα αχαλίνωτη, έστω κι αν έχεις χίλια άλλα χαρίσματα. Γλώσσα ανόητη βάζει, πολλές φορές, σε κίνδυνο και τους αθώους. Προτίμα κι όταν ακόμα έχεις δίκιο, την σιωπή. Είναι προτιμότερη για να μη ριψοκινδυνεύσεις να πεις ένα απλό λόγο. Κι αν έχεις την επιθυμία να λες πολλά, το καλλίτερο είναι να σωπαίνεις. Πρόσεχε ακόμη και το βάδισμά σου. Μετράει στη σωφροσύνη».

Με ιδιαίτερα προσεκτικό τρόπο ο Άγιος Γρηγόριος ως πνευματικός πατήρ νουθετεί την σύζυγο και για τα σαρκικά ζητήματα του εγγάμου βίου, γράφοντας: «και τούτο πρόσεξε και άκουσε: Μην έχεις αδάμαστη σαρκική ορμή. Πείσε και τον άνδρα σου να σέβεται τις ιερές ημέρες. Γιατί οι νόμοι του Θεού είναι ανώτεροι από την εικόνα του Θεού».

Η κατακλείδα της παραιναιτικής επιστολής του Θεόφρονος Πατρός της Εκκλησίας Γρηγορίου προς την πνευματική θυγατέρα αυτού Ολυμπιάδα είναι λίαν συγκινητική και πεπληρωμένη λόγων αληθούς πατρικής αγάπης και εξιδιασμένης φιλοστόργου μέριμνας, που εκφράζονται ακολούθως: «Αν από μένα τον γέροντα πήρες κάποιο λόγο πνευματικό, σου συνιστώ να τον φυλάξεις στα βάθη της ψυχής σου. Έτσι με ό,τι πήρες από αυτά που άκουσες και με την ηθική σου ανωτερότητα, θα θεραπεύσω τον εξάαιρετο σύζυγό σου και περίφημο πολιτικό άνδρα από την υπερηφάνεια. Αυτό τώρα το παρόν δώρο, κειμήλιο σου προσφέρω. Αν θέλεις να σου ευχηθώ και το καλλίτερο, σου εύχομαι να γίνεις αμπέλι πολύκαρπο, με τέκνα τέκνων, για να δοξάζεται από περισσότερους ο Θεός, για τον οποίο γεννιόμαστε και προς τον οποίο πρέπει απ' αυτή την ζωή να οδεύουμε».

Στο παραπάνω πνευματικό παραινετικό κείμενο του μεγίστου Οικουμενικού διδασκάλου και θεοκινήτου Ιερού Πατρός Γρηγορίου του Θεολόγου, σε κάθε πρόταση και κάθε λέξη του, αποκαλύπτεται το ένθεο και θεοφώτιστο υπόβαθρο της διδασκαλίας του, η οποία παιδαγωγεί και καθοδηγεί τους πάντες στον ενάρετο βίο. Το ιερότατο μυστήριο του γάμου και η εν Χριστώ σύζευξη και κοινωνία ανδρός και γυναικός είναι στίβος δυσχερούς αθλήσεως και τελειώσεως. Επειδή δε στην σύγχρονη υλιστική, εγωϊστική και ατομοκεντρική εποχή ακόμη και η αγαπητική έγγαμη κοινωνία προσεγγίζεται με κοσμικά κριτήρια και διέρχεται κρίση, οι λόγοι του θεοφόρου Πατρός Αγίου Γρηγορίου αποτελούν ζώσα πηγη ανατάσεως και ανατροπής, καθαιρέσεως και αποβολής παντός αντιπνευματικού καρκινώματος που φύεται εντός της εγγάμου σχέσεως. Όλη δε η πεμπτουσία της προς τους πιστούς διδασκαλίας του πεφωτισμένου Αγίου Πατρός εμπρικλείεται στο παρακάτω απόφθεγμά του: «Ο Θεός από κάθε άνθρωπο, ο οποίος είναι βαπτισμένος, αυτά τα τρία ζητάει: Από την ψυχή την ορθή πίστη, από την γλώσσα την αλήθεια και από το σώμα την σωφροσύνη». Γένοιτο!

Υ.Γ.: Το παρόν θεολογικό κείμενο εγράφη επί τη πανευφροσύνω εορτή των Αγίων Τριών Ιεραρχών και όντως Οικουμενικών Διδασκάλων, Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου των οποίων η θεόπνευστη διδασκαλία παραμένει ανά τους αιώνες λίαν επίκαιρη...